

Suits ilma tuleta.

Mamontowi ühejärguline naljamäng.

Gustav Frisch.

Suits ilma tuleta

Mamontowi ühe järguline naljamäng.

Gustav Frisch.

Tartus.

Trükitud Hermann'i trükitöja kulu ja kirjadega.

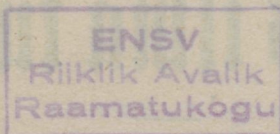
891.71-2

Главнымъ управленіемъ по дѣламъ печати къ представлено
на народныхъ театрахъ одобрено С. П. Б. 22 мая 1904 г.

№ 5713.

Цензоръ драм. соч. (Подпись).

Герб. сборъ уполочень. (Подпись).

E 12656

Sga korra etenduse päält on selle näite-
mängu eest Hermann'i trükitojale 2 rbl. maksta.
SIlma selle maksuta on ettekandmine keelatud.

Tegelased:

Paul Walus, rikas kessealine kaupmees.

Marta, tema naene; noor.

Aleks, Pauli wend, adwokat; noor.

Ssand Karu, wäljateeninud ametnik;
wana.

Toora, Pauli tüdruk.

Toots, Aleksi teener.

Räitekoht: kena tuba; kessel uks, paremal pool
afen, pahemal pool teine uks.

(Paul läib äritatult edasi tagasi, Maria istub raamat käes).

1. etteaste.

Paul. Maria.

Paul: (äritatult) Jah, üks wiisakas naeste-
rahwas seda ei teeks! ära unusta mitte, et sul
mees on kelle nime ja kannad.

Maria: Taewakene, mis sul ometi on? —
Soosjed tuba mööda kui poo: hullu; wiskafid
lille kimbu mille tädipoeg sila — mulle sünni-
päewaks saatis — wälja; kiskufid Tinsi õnne-
soowi-kaarti katti... ja wiimaks tormafid kui
metsaline ilm suuta pakikandja kallale, kes wõõra
kirja — mis teise korra pääl — meie nimelise
elanikule oli, kogemata süia tõi... Mis see
peab tähendama.

Paul: Mina olen sinu mees! — Mina
ei wõi sinu tegude pääle läbi sõrmede waadata.

Maria: Misjuguuste tegude pääle? —
Sa oled lihtsalt oma mõistuse kaotanud ja muud
ei ühtegi.

Paul: Ah, sinu arvates on mul põh-
justi weel wäha?

Maria: Ma ei mõista mis põhjused
sul wõiwad olla.

P a u l: (jääb tema ette seisma) **Petis!** tudas ta eumast süütaks mõistab teha? Urwad mind lolliks wist? Lambapääks, kas jah? Häbene ennast, prouakene! Tuba on aeg sarnast lollust eemale heita! Sellest on sul wähe kasu! — Tema, ilm süüta lapsukene! — ah! (käib edasi tagasi, siis jääb seisma): Aga mängimine — Tinsiga duettide laulmine... siis õhtused Brembeli juures käimised, ah? Sa mäletad wist — ma usun jah: seda tainna kirjutajakest, kellega ja frankseed tantsisid? (käib edasi tagasi).

M a r i a: Noh, mis sellest siis, et ma kirjutajaga frankseed tantsisin aga mitte sinuga? Ets see olnud pidu õhtu...

P a u l: Mõistan, mõistan! Saan aru, wäga hästi saan aru, et terve õhtu minu kõrwal olla rumal oleks olnud... No aga...

M a r i a: No aga, mis siis weel? —

P a u l: Siis weel, mu prouad, et muu ka filmad on... Olen näinud, lõik sinu tükkisid olen näinud! Pole tarwis enam warjata...

M a r i a: Mül pole midagi warjata...

P a u l: Ma nägin, nägin jah — tudas ja tema käe alt kinni käisid. — Ja see on abielus naene!..

M a r i a: Kui naljakas! Kui ma temaga tantsisin, siis pidi ta mind käe-all koha pääle wiima.

P a u l: Muidugi. Kes selle üle räägib? — Aga noh, ets jääb ole ka oma konts — tudas

kätt hoitakse. Aga sina pigistastid kõik aeg tema kätt ja tema sinu... Ma nägin ju.

Maria: (püsti tõusles) Kudas julged ja mulle seda ütelda?

Paul: (ei pane teda tähele) Ja siis need naeratused, wiltu vaatamised, päaga edevad kumardamised... Muidugi mõista, ja oled abielus! Sellega ühtlasi ka waba, sest mees on hommikust õhtuni kontoris äri raamatutega koormatud, aga sina — kallima kaendlas...

Maria: (raamatut wifates) Häbemata! Ma ei hakka niisugusega oma suudgi laotama!... (Ara teigi tupp; wiskab ukse kinni). (Pakemale poole).

2. etteaste.

Paul (üksi).

Paul: Ah naesterahwad, kes wõivad weel hullemad teist maa pääl olla? Näe julle? Abielus naesterahwas teeb Jumal teab misjuguksid tütkka! Hakkab iga esimesele wastutulijate kaela! Mu Jumal, kui õnnetu ma olen. Jah, on see siis mõni nali! Sää! tuleb ta tädipoeg — kobe hakkawad neljal käel klaverit mängima, laulma ja muid lõbustusi tegema. Sää! see neetud wiuli kunstnik — lastnud juuksed omal pikaks kaswada ja mõtleb enesest Jumal teab mis. Siis see kirjutajakene, omal weel kõrwatagused märjad,

ostab waewalt mõne waresjala paberile wedada ja muud ei midagi. Siis weel Tinsi, Willim, Abri — mis needgi on? — Eht Drang-Utangu, muud ei ühtigi. Siis tänane kiri — kudas see kokku kõlab: kiri kästakse kolmanda korra pääle wiia, aga tema toob siia; ei, muud ühtigi kui kometi mäng. . . Olgu küll, et eesnimi teine oli, aga see on meelega nõnda kirjutatud, et filmi petta . . . (üle selle ukse kuhu Maria läks): Kas tead, prouafene, ennem kätistan ma sind oma käedega ära, kui mõne poisikesse-konnale kaela lasen hakata, sest ja teadsid kellele tulid. . . Nah! Sse wandus weel truudust. . . Madu. . . Oleks pidanud enne hästi järele mõtlema; sest see ei olnud kinda ostmine. . . Wõi on sul üks koit: tahtsid aga tanu alla saada, et siis . . . Püh! (sulgab). Ei, jeda ma ei jalli, mitte minutid ei ole ma niisugusega ühe katuse all, kes oma meest nõnda häbematast petnud on. (üle ukse): Ma saan lahutust nõudma. Me ei wõi mitte ühes elada! . . . kas kuuled, ei wõi! . . . (Ära, wiskab ukse oma järel kinni; keskelt)

3. etteaste.

Toora (üfsi; tuleb keskelt).

Toora: (wee kanniga, lille walada) Jällegi oli lahing! Tormas kui hull wälja, peaaegu oleks mind trepist alla tõuganud. Tõesti, meie härä

on tola — päris esimese klassi lontrus! —
 Päris tõsi, mis loll see loll. Kõhendab kui eesel,
 aga niisparast? Proua on kullast veel parem. . .
 Waesekene, istub just kui türmis teine. Läheb
 ta kuhugi — siis jeda tolmu. — Tuleb keski
 — iseäranis noorematest, noh, siis hoia alt ja
 katsu et plehku jaad. Proua on ülearu mõistlik,
 ega mõta kedagi siis vastu kui „teda“ kodu ei
 ole, waid wabandab, et haige olla, aga tema —
 — ka siis tõstab kisa kui korstnapühkija käib. (Sulgab)
 Pstuh! wana sarnik! Sääal on, mine nüüd veel
 mehele. . . Wõid sarnasesse pigisse sattuda, et ei
 ela ega sure. . . küll mina aga niisugusele näi-
 taksin, kruusi wirutaksin vastu pääd. . .

4. etteaste.

Toora — Karu (öömütsi ja kuuega).

Karu: (teeb taha kekk ukse lakki, pistab püa hisse)
 Toora, Toorafene, kas ükski oled?

Toora: (Ei pane temast tähele) Näe, veel teine. . .
 wana eesel. . . ei anna ega anna rahu. . . Peats
 Toots ometi ennem tulema ja talle treppi näitama.

Karu: (weel ukse wahel) Toorafene. . .

Toora: (kuuna poole vaatamata) Mis te' soonwite?

Karu: (ukse püäl) Ets näe kui wihane,
 mokad „trompigh“. . . Ma tõin ka kosti kaasa.

Toora: Jälle oma hallitanud präänikutega, wõi mädanenud wiinamarjadega? ... Sööge aga ise, mina olen paremaidgi söönud.

Karu: Näe, ei arwanud üles: ei ole koogid ega wiinamarjad; waid magusad marmeladid... (pakub karbikest.)

Toora: Suur merssiii .. sööge aga ise... (wõtab lille ja läheb ukse juure, wõtab suu wett täis purskab lille pääle, aga nõnda et wesi kõik Karu pääle läheb.)

Karu: (kuiwatab ennast rätikuga) Mikspärast ja wihastad, mikspärast?

Toora: Mikspärast täite wõdraid korterid mööda, mikspärast? Parema wõinud te' omas pesas istuda. . . tuleb herra kodu, ehk proua omast toast, mis siis... Wist plära muidu wähe weel?..

Karu: (tuleb hisse, tassa, lükkab ukse kinni) Luba üks minut, üks ainus minut aga.

Toora: Mis te siis õige tahate.

Karu: (haledast) Toorakene, tibukene! — (pigistab kätte südame pääle, õhkab) Deh! walutab — wäga walutab.

Toora: Minge aga hääga — ilusasti ära, kuni saksu weel ei ole. . . Ehk kui ma küsida tohin: mis rouite ikka minu järele?

Karu: (pigistab kätte südame pääle, õhkab) Deh, oeh! Küll tufsub — wälja targab, targab tõesti, targab!

Toora: Tehke et minema saate! (purskab lille pääle wett, nõnda et Karule wastu nägu läheb.)

Karu: (astub kõrwale kuiwatab rätikuga nägu ja pääd)

Tibukene, kallikene, ainult üks ainus musu ja ma olen õnnelik.

Toora: (lakkab teda cemale).

Karu: Wui, Toora, kui kombetu ja oled. .
Ma olen ju — faks.

Toora: Noh, kui faks olete — miks siis teenija-tiidruku järele jooksete?

Karu: Seda wõiksid sa palju peenemalt ja siis. . . arglik! . . .

Toora: Nõnda kudas ostan . . . ärge pange pahaks. . . (t'eb kehkukse lahti.) Winge! . . .

Karu: Uga fina, ära pahanda, ära pahanda . . . kurwastad mind --- wanamceft. . . Saa jälle hääks, hellakene. . . Ma ei ole mitte wihapidaja . . . (naerab) Ah-ah-ah-ah-aaa! . . .

Toora: Wõidage wiha wõi ei, see mul ükspuha . . . Nää kus tema haisewad präänitud! (wõtab harbi ja wiskab akuult wälja) kas näete kus nende tee on. . . Sa teie, järele nendele. . . Winge. . .

Karu: Kui kõwa südamega sa Toora oled. Üks ainus musu . . . üks wäikene musukene . . . (laotab küed laiale, et Toorat kaisju wõtta) Toora, tibukene, armasta mind. . .

Toora: (taganeb eelt ära ja sülitab) Ptüh! . . .

Karu: Nää, tema sülitab. . . Mikspärast sülitada? — See on tõsi — ma ei ole enam noor, aga mis kasu on noortest? . . . (näitab pääd) Meil on siin tuul, tuul siin. . .

Toora: Teie paljaspää — kolu ei pea enam tuultgi kinni. Noh, tehke et kaote, päris ära tüütanud olete juba.

Karu: Sa teed pattu, suurt pattu, Toora. . . Mendega lähed põrgu, põrgu lähed, aga säälsed naljad on pahad. . . Kuradid wiiskawad sind kuuma pigisje ja keerawad ja wäänawad sind säääl. . . (näitab kuida seda tehakse.)

Toora: Aga sind armastades wist põrgusse kohta ei leidu, ah? Näe, kus mul haruldane asi ei ole! (waatab põlgawalt oisa ja sülitab) Pstuh! . . . kasige minema . . . pagana praeworst. . .

Karu: Toora, ja mõtle, mõtle ometi. . .

Toora: Mul pole midagi tarwis mõtelda. (näitelawa taga kuulduw sammusid) Ah ja täewas säääl tuleb kesti! Minge ruttu, ruttu, see on tõesti herra! . . .

Karu: Aga Toorafene, tibufene, kudas wõin ma ära minna. . . Ta näeks mind! Seda ei taha ma mitte. . . Olgu küll et sa mulle armas oled, aga sa oled ikkagi teenija! Ah! Ah! (pühub, wakis ringi, peidukohta otsides, kuulduw sammusid.)

Toora: (lühkab teda akna juure) Minge, minge! minge Sumala pärast. . . (Müüb tagast.)

Karu: (puikleb ehmatanult wastu) Kuhu, kuhu, pean ma minema?

Toora: (lühkab ja müüb teda akna juure) Ruttu, ruttu. . . Noh, mis te' wahite. . .

K a r u: Mis ja müsid mind? Misfugused hullud kombed sul on?

T o o r a: Noh, jääge siis siia. . . (sammud näitelawa taga).

K a r u: Toorakene, peida mind ära. . .

T o o r a: Kuhu ma teid peidan?

K a r u: Oma tuppa, tibukene. Ma olen jääl wagane kui rott.

T o o r a: Kas eht weel midagi tahate? . .

K a r u: Uga Toora. . . (sammud seinaga taga)
Mis pean tegema! Kuhu minema! (vaatab aknast alla.)

T o o r a: Üks tee on: läbi akna. . . (seinaga taga köha) Ruttu . . . ruttu . . .

K a r u: (kes kõik aeg väga arg ja hirmunud on)
Oh, oh! Kõrge on. . . Parema jään õige? Sa oled igaford niisugune olnud. . . Hirmutatad, hirmutatad, aga pärast . . .

T o o r a: (mühib ja teeb liigutusi, et teine kohe läbi akna ära läheks.)

K a r u: (ronib akna pääle).

T o o r a: Noh, noh. . .

K a r u: No siis püha ristifene! . . . (tõmbab kiire ja kargab, õõmats kukub päält siise poole põrandale; wäljas pool kuuldu) Deh!

T o o r a: (sülitab) Ptüh! Soojuus! (tõmbab akna kinni.)

5. etteaste.

Toora — Toots.

Toots: (kelkukse pääl) Tere ka, Toora!

Toora: Ha! — tere tere! Näe, kallid külaline. . .

Toots: Kudas käsi käib, kas kõik terwed ja rõõmsad olete?

Toora: Jah, päris terwed, aga kudas oma käsi käib?

Toots: Kõige paremast ilma pääl, mu väikene kuld-kalakene. Kas sajad kodus on?

Toora: Proua küll aga herrat ei ole.

Toots: (paneb kompveki tooli tooli päüle, selle päüle kirja) Mõõda minnes astusin ka sisse . . . kas jälle müristas? . . .

Toora: Jah, tülitsewad.

Toots: Põrkasivad ka tublisti?

Toora: Di ja, õige tubliste. . .

Toots: Wõi nii. . .

Toora: Mina teenin pulmapäewast saadid nende juures ja pean tunnistama, et pea üksigi päew müristamiseta mõõda ei lähe.

Toots: Kumb neist wahwam ja päälkippuja on?

Toora: Herra on — madu! Ta on päris — oinas. . .

Toots: Näe farwiliist! Miks ta nõnda meeletu siis on?

Toora: Pagan teda teab. . . Ta on loll, päris tobu on ta. . .

Toots: Kas tead Toora, faksad on tõesti kui väikesed lapsed. . . Päris naeru väärt. Üks suurusteleb ühe, teine teise ees, aga asja ees ega teist taga. Aga meiesugused; kui armastad siis armasta, kui ei — siis kullasse ja asi nudi. Hästi ja ruttu! . . . Aga nemad: üks kiskendab ja kiskendab, siis hakkab teine kiskendama. . . Istuvad maha kiskendades ja tõusevad üles kiskendades. Kuid kõigist kõige naljakam on nende mineestamine. See on prouade viimane sõjariist. . . Jookseb, jookseb tuba mööda, kiskendab, kiskendab, aga seft ei tule midagi. Sää! „shlop“ — mineestanud. Siis kohe — wett, ädikat, piiritust. . . ja läinud ongi tapelus ja tüli. . . „Pashlaa!“ — Kroonusteenistuses olin rootmeistri juures tentshikuks, sää! nägin seda hullu mängu õige tihti. Meie majoril oli selle wastu hää abinõu: nii pea kui nali juba nii kaugale läks, haaras ta riided selga ja marss — minema. Oli ta ukse waewalt oma järel kinni tõmmand; kui proua kõlistas ja küsis teenija käest: „kas herra ära läks?“ Kui see „jah“ wastas — oli proua trih sohwa päält ülewel ja kohe klaweri ees ja lastis selle pääl niisuguse polka, et lase olla. (Toorale) Noh, kui herra kodu ei ole, siis katsu mulle sigarid muretseada; täna suitsutasin wiimase juba ära. . . Minu herra on jälle waene ja suitsutab wilet-

said „plotskid“. Ta on üks pagana pois. Iga nädal saab käpa täie raha aga kõik paneb „tuffsu“. Näe, selle eest (näitab kompveki toosi) on ta wiist wiimased kopikat äraannud. . . No, hää inimene on ta, paremat ei wõi enam soovidagi. . .

Toora: Kuhu peaks ta oma raha ometi „wajutama“. — Seiwat kõrwal ta ometi seda ei söö?

Toots: Vile kimpude pääle — kompvektide pääle ja nõnda edasi. Sünnipäewaks tellitakse — lillekimp; nimepäewaks kompvekitooz. . . Sõpru on kah. üks laenab homseni, teine palga faamiseni — ja näe, otsas ongi. . .

Maria: (omas toas) Toora, Toora!

Toora: Mine kööki, ma tulen kohe.

Toots: Sigarid — sigarid ära unusta, wõta sa rohkem juba.

Toora: No hää, hää.

Toots: Kui kaunis, tallis — kui maasik mari oled ja. . .

Toora: Sa oled meelitaja, seda tean ma ammugi juba.

Toots: Ilus armas, magus nagu kärje mesi oled ja. . .

Toora: (talle järele sõrmega ühwardades) Kuri kawal kawaleer. . . (Toots hekkuksest kööki.)

6. etteaste.

Toora üksi.

Toora: Näe seda ma armastan! Pole präänikuid ega marmulaadi tarwis, aga siiski armastan teda, et kellegi vastu ei wahetaks... Aga tema — misjugune wana ees! — Lähen Tootfile ja elame siis nagu tarakanid ahju all. — Ah, Toots, Toots! Minu südame waras. .

Maria: (hää!) Toora!!

Toora: Oh taewas küll, päris ära unustasin. Silmapilt, proua, filmapilt. (üra Maria tupp pahemale poole. Minut näitelawa tühi.)

7. etteaste.

Karu (üksi).

Karu: (teeb taha keskukse lahti, pistab püü sisse ja waatab; tõmbab jälle püü wälja ja ukse kinni; natuke aja pärast teeb jälle lahti ja waatab ringi, taha) Toorakene tibukene. . . (waatab ringi) Wist ära on läind. . . Oh, misjugune finder ta on. (tuleb taha sisse, paneb ukse kinni ja keerab lukku ja pistab nagu segaselt wõtme oma taskusse) Toorakene, kallikene. . . kus sa oled tibukene? . . . Ära lendas linnukene-tillitune! Ta kelm armastab nüüd tõesti, ma tean seda. . . Aga salgab siiski, kuid warjata ei mõista ta seda ometi. (wahib ja otsib ümber ringi) Ruhu ma siis oma öömütsti kaotasiu? Ta pidi siia

jääma! — Egaš ma ometi uulitsale seda ära ei kaotanud? — (otšib) Kus pagan ta ometi jäi! (otšib; näitelawa taga sammusel kuulda, siis Pauli hää!).

S. etteaste.

K a r u — P a u l (näitelawa taga).

P a u l : (keskukse taga) Rein, mine too lastast reisikast maha ja pati minu asjad sisse. Ma reisin kohe ära. . .

K a r u : (kes kuulnud on, hirmunult) Di, oi! ta on tulnud juba. . . Kus ma nüüd lähen. . .

P a u l : (nukse taga, tahab seda awada aga ei saa) Mis see tähendab? — Uks on lukus! — (klopib) Tehke üks lahti!!

K a r u : (hirmunult) See on tõesti herra Walus! Ai-ai! Kuhu ma nüüd lähen! (jookseb edasi tagasi) Näe, millal ma sisse tuktusin. (jookseb akna juure mis kinni on, segaselt) Ka aken on kinni. . .

P a u l : Uks lahti! Silmapilk lahti!

K a r u : (segaselt, otšib kohta kuhu peita ennaht) Ah, ah! tudas pääsetsin ma küll sellest saunast.

P a u l : (klopib kõwasti) Ma käsen teil silmapilk lahti teha, muidu löön ma ukse maha!.. Ma toon politsei! . . .

K a r u : (jookseb ja puhib) Puh, puh! — See on mu surm! Oh-oh! . . . (ronib ruttu lana alla, mille üna ääred nõnda on, et tema warjatud on.)

Paul: See on tore, väga tore! — Sa oled oma armukesega sääl! Noh, peida ruttu ruttu teda ära! (peksab uft mis jõuab) Tehke lahti — muidu läheb asi halvasti!!

9. etteaste.

Toora — Karu (laua all) — Paul (ufjetaga).

Toora: (pahemalt poolt hise jookstes) Heldene taemas, mis' fiin on?!

Paul: Lahti tehke, ütlen ma teile. . .

Toora: Ah, see on herra! (jookseb eelt lahti tegema) Mis see on? (tahab lahti teha) Herra, uks on lukus!

Paul: Ilma sinuta tean, et lukus on! Tee lahti! Silmapilk tee lahti. . .

Toora: Ei ole wõtit ees!

Paul: Näe, mis weel, ka wõtme annab oma armukesele! Väga hää! Üli hää! Ütle-mata hää! . . .

Toora: Kuhu on see wõti ometi jäänud. Kes wõis teda fiit wõtta. . .

Paul: Näe, millal kõik wälja tuli! — Ja jah! (lõhub uft.)

10. etteaste.

E n d i s e d — M a r i a.

M a r i a : (tuleb reisi riides pah. poolt) Mis on juhtunud, Toora?

P a u l : Do — alatu naesterahwas! Tahab ennast ilmsüütaks weel teha! (murrab ukse lakki) Na! — näe kus ta ongi! — Kus tema on. Kus ta on, küsin ma teilt?

M a r i a : (hirmunult) } (horeaga) Kes? Kes?

T o o r a : (hirmunult) } (omale) Ta on hulluks läind, tõesti hulluks.

P a u l : Misjugune alatus! (kiristab hambaid) Teie õnnetud? Ütelge: kus on sinu armutene? Andke ta mul siia! (peksab raskaid hokku) Ma löön ta furnuks. . . (jookseb teisi tuppa ruttu tagasi.)

T o o r a : (hirmunult, omale) Ai-ai! Ta tapab! . . . (jookseb nurka.)

P a u l : Kuhu olete teda peitnud? Rääfige, kuhu kohta, kui teil elu armas on!

M a r i a : Mu Jumal! kui kaugele armu kadedus wiia wõib! Paul, mõtle ometi. . .

P a u l : (nuttes ruttu wahela) Wale, wale puha! — Suu sisse waletad! — Oh ma õnnetu inimene! (nutab) Uuuuh! . . . — Uuuuh! . . .

M a r i a : Müüd on küllalt! Mitte filmapilguks ei jää ma enam siia! Sa oled — toores, metsik inimene!

Paul: No jah, etš jootse, jootse! — Ta ootab sind! Tuba küllalt oled elanud ja auusad inimest nina pidi wedanud. (näeb mäti põrandal) Ahaa!! (haarab pihku) Mis see on? Kas pole tunnistus? Ah? — Jumal! ja see naesterahwas wõib julgelt filmi waadata?! — Kui alatu süda tal on. .

Toora: (omale) Wana eesli dömits! peats nüüd ta mu küüsi puutama. . . (peksab rühkaid kokku.)

Maria: Mu Jumal! mis see peab tähendamada? Kust on see müts siia saanud? . . .

Paul: Sinu armutese pääst, auuline proua! — Ta oli siin! — Just nagu todukondne, aga häkitselt tuli — sinu mees! (naerab kramplikult, kõwasti) Ih-ih-ih-üü! — Mis? — Kas ei ootanud? Kas ei?

Maria: Ma wannun sulle. . .

Paul: (wahelē) Mis on sinu wanne! . . . (näeb kompweki toosi ja kirja) Ahaa!'! Weel.. weel.. tunnistused! — Tema wannub! (naerab kramplikult) Ih-ih-ih-üü! Ilm süüta! — (naerab) Ih-ih-ih-üü! Etš wannu! (rebib ümbriku katki loeb natukene, pigistab kirja hägarasē ning wiskab põrandale.)

Maria: (haheldes) Kust on need siia saanud, Toora?

Toora: (segaselt) Ma — ma ei tea mitte proua?

Paul: Waletad! . . Sa tead! . . Madu! . . (Mariale) Ka sina oled madu! (naerab) Ih-ih-ih-üü! (ahwardades) Olge teie — ärawannutud! (naerab)

Sh-ih-ih-ih-üü! — Petsite. . . Mis siis, rõõmus-
tage! . . . Naerge. . . Noh, eks naerge! (naerab
kõvasti, sunnitult, kramplikult) Sh-ih-ih-ih-üü!

11. etteaste.

Endised. — Aleks.

Aleks: (tuleb keskelt, rõõmsalt) Tere wend ja
wenna naene! (näeb õnnetumaid nägusi) Ohoo! Mis siin
siis on? . . . Mis on juhtunud? — Wend? —
Wennanaene?

Maria: (kukub toolile) Dih! Süda pööritab,
— läüb halvaks. . . Bett. . .

Toora: Taewakene, mis nüüd saab?
(jookseb ruttu kõõki ja ruttu wee klaasiga tagasi; talitab Maria ümber.)

Aleks: Jumala pärast, wend mis on teie
juures juhtunud? (toimetab ja talitab Maria ümber.)

Paul: (naerab jälle) Sh-ih-ih-ih-üü! Naerge!
— Naerge kõik! Kõik maailm naerge! — Naene
tahab mehe juurest oma kallikesega putkama panna!
(naerab) Sh-ih-ih-ih-üü!

Aleks: Mis ja ometi räägid?

Paul: (ei pane tähele) Mis ja arwad ka! —
Tema on noor, mina -- elu elanud, aga tema
weel ees.

Aleks: Jää rahuliseks. . . noh, ja räägi
kõik lugu mulle ära. Ma olen julge, et kõik see
kupatus mitte mäda muna ei maksa — küllap
saab jälle see pagana armufadedus süüdi olema. . .

P a u l : (ei kuule teda) Wend, päästa wenda. .
Wõta meie lahutus oma pääle. . .

A l e k s : Lahutus?

P a u l : Muidugi lahutust! Ma ei wõi mitte kauem temaga koos elada.

A l e k s : Aga taewakene; mis tüli teil jälle on? — Eks räägi ometi? . . .

P a u l : Hm! — Meie ei mõista üksteist! Meie iseloomud ei lähe kokku. . . (naerab) *Sh-ih-ih-üü!*

A l e k s : Tühi, tühi kõik! — Keda sa kahtlastad siis?

P a u l : (wõtab maast kirja ja annab Aleksi kätte) Säh, loe! — kui teada tahad! — — —

A l e k s : (imestades) Mis pagan see ou? Minu firi! (waatab) No jah! — Waewalt tunni aja eest saatsin seda Tootsiga. . . Kas kuuled, see on — minu firi. . .

P a u l : Sinu?

A l e k s : No jah, minu. . .

P a u l : Kõlbmata, niisugune; püüab wenna naist omale! — Wõi see oled siis sina. . .

A l e k s : Sa oled oma mõistuse kaotanud!

P a u l : Jah. . . Olen kaotanud! Ole rõõmus! Ta on waba nüüd! — Bögenege. . . kuhu tahate! Aga kaugele, kaugele, kõigist: auusatest inimestest: kaugele, et minu teotust näha ei wõiksid! — Tore! Wäga tore wenna tegu

(naatab) Uuuuh — uuuuh! Mu Sumal, Sumal
 #üll.

Aleks: Seda ma armasin juba! Armufadedus, see äraneetud armufadedus on tõiges süüdlane. . . Kas sa kirja lugesid?

Paul: (ei kuule teda) Sihalik wend . . . mis-
fugune alatus. . .

Aleks: Ma küsin, kas kirja lugesid!

Paul: Miks ma ei lugenud! — Ülitoredasti, . . . südamelikult . . . armsasti on ta kirjutatud. . .

Aleks: Palun wabanda, seda tean ma ise kudas ma kirjutan! See ei puudu sinule.

Paul: Ei puudu minule! Ei puudu mehele . . . kelle ta siis puudub, abielurikkuja? . . .

Aleks: Päris tõesti, ma ei mõista find. . .

Paul: Koh, eks ma ole ju tema mees? — tema mees, eks?

Aleks: Kellele mees? Kas Maria?

Paul: Sa mõtled et ennast wabandada saad? Häbemata.

Aleks: Sina, Paul, teotad mind iga sõnaga, aga Jumal sinuga ma ei wihasta sellepärast. . . Ma palun find hoolega kirja lugeda. (annab kirja)

Paul: Hää küll, hää küll, ma loen, et weel kord sinu alatuft ja äraandmist näha. . . (loeb. Aleks läheb Maria juure ja kõneleb kuulmata kätte ja müimikuga.)
Taewakene, mis see on? Kellele on see kiri? See ei ole temale. . . Aleks, wend, räägi oneti, kelle kiri see on?

Aleks: Ma ütlesin et minu. . . Ma kirjutasin ta ühe tuttava lauljanna Maria Maasfingale, kellele ma ka kompvekid saatsin. . .

Paul: Kompvekid?

Aleks: Jah.

Paul: (näitab kompvekkid, mis näitelavali laiale on pillatud) Siis on need sinu kombvekid?

Aleks: Küllap wist. . .

Toora: (omale) Oh, Toots, kallikene, nüüd saad ja pähtlaid pureda.

Aleks: Väga imelik, kuidas nad siia on juhtunud? Toora, kas Toots oli siin?

Toora: (tasa rõhutult) Jah. . . Ei. . .

Aleks: Kelm, räägi tõtt. Kas oli?

Toora: (tasa, filmad maas) Ta on siin.

Paul: (vaatab Maria otse) Mu Jumal, kas siis tõesti. . .

Maria: Jah, armuline herra, (läbi pisarate) kõik on tühi. . . Oh kui õnnetu ma olen! (nutab)

Aleks: (Mariale) Waigistage endid, olge nõnda hää. . . Silmapilt peab kõik selgetks saama ja meie naerame südamest selle üle. (hüüab) Toots, tule siia!

Paul: (omale) Ja mina jään lolliks — süüdlasjeks. . . Aga kelle see müts siis on? (näitab õõmähki.)

12. etteaste.

Endised. — Toots (kestelt).

Aleks: Kust ja süia said?

Toots: Ma ei tea mitte. . .

Aleks: Surjus! . . .

Toots: Olen süüdlane.

Aleks: Noh, seleta?

Toots: Mõõda minnes tulin pruudi juure.

Aleks: Misjuguise pruudi juure?

Toots: Toora juure.

Toora: Minu juure.

Aleks: Näe mis veel. Seda ma veel ei teadnud, et sul pruut on. (näitab kompvekitoosi ja kirja) Aga kust need süia saidad?

Toots: Herra häält kuuldes, kartsin ma ja jooksin kõõti . . . rutuga unustasin. . .

Paul: Kuid lihtne see kõik on. . .

Aleks: (Paulile) Aga süia . . . (naerab) Ah-ah-ah-ah-aaa! süia, mis mõtlefid? (naerab) Ah-ah-ah-ah-aaa!

Paul: (rõhutatult) Aga kelle see müts on? (näitab)

Aleks: Süia nõudfid lahutust! (naerab) Ah-ah-ah-ah-aaa! Lahutust! (laseb suure naeruga ennaht tooli pääle ja sirutab kogemata naerdes jalad laua alla.)

Karu: (laua all väga haledasti) Mi!

Aleks: Ohoo! Kes pagan süia on? (vaatab laua alla.)

Paul: (wahib läbitungivalt Maria otka.)

Alekš: Mis ernehirmutus see on? — No
no — roni wälja! (tirib Karut wälja, kes ohib ja puhub)
Noh, roni, roni... Kes ja oled?

Karu: (ajab emast püsti, haledasti) See olen —
mina... Deh...

Alekš: Näe kus ernehirmutus!

Maria: (imestades) Ispan Karu!?

Doora: (omale) Ah ja äraneetud eesel!

Tootš: (norskawalt, tõmbab käikid üles) Herra...
kas jah?...

Karu: (kõbab oma külge kuhu Alekši jalgu on pantunud)
Deh... oeh... Küüje luud lõite fatti... Deh...
oeh...

Paul: Miks tulite teie siia... miks, küsin
ma teilt?

Karu: (pigistab käe südame pääle) Ah, ta põleb,
põleb, wäga põleb...

Paul: Wõtke waewaks teatada: kudas te
siia saite ja miks pärast?...

Karu: (näitab Doora pääle) Tema, tema on
mu südame ära warastanud...

Doora: (silitab, hakkab miimika ja kätega Tootšiga rääkima)

Tootš: Pstiih! (silitab ja näitab Karule rusikast.)

Paul: Taewafene, misjugune lugu?

Maria: Kõik sinu armukadedus...

Alekš: (naerab) Ah-ah-ah-ah-aa! — Ai, ma
juren naeru kätte! Näe kus nüüd lahutus. Ah-
ah-ah-ah-aaa!

Paul: Aga kelle see öömüts on?

Kar u: Deh... see on minu... Deh...
Deh... Taewakene...

Toora: (sülitab) Pstüh!

Kar u: Tibukene... Deh... halasta minu
pääle...

Toots: {
Toora: { Pstüh! (sülitawad.)

Paul: Kas teie ehl ka ušt luffu ei pannud?

Kar u: (wõtab taskust wõtne) Deh... Mina...
Deh! (aunab wõtne.)

Paul: (tungib tema kallale.) Teie, — kõi teie. .
kõi teie wana neetud pudrupää pärašt. . . Kudas
julgesite siia tulla?

Kar u: Ma tulin tema — oma Toora juure.
— Ma wõtän teda omale naeseks. . .

Toora: (sülitab, omale) Oh sa paljapäaga
pagan. . .

Aleks: Kas teate, herra Karu, teie olete
hiljaks oma kofimisega jäänud.

Kar u: Kudas hiljaks?!

Aleks: Muidugi hiljaks. Toora on Tootsiga
tihilatud juba.

Kar u: Kudas nõnda? — Toora, tibukene,
kas sa mulle siis tulla ei taha?

Paul: (Mariale) Kallis südamekene, anna
mulle andeks. (langeb põlwile ja suudleb Maria kasa.)

Maria: Kas näed nüüd Paul, kui naeru-
wäärt sinu teguwiis on. Ma otsustasin täna ära,
igaweseks mamma juure minna. . . Nõnda elada

on võimata! — Kaske! — Sinu armutadedus on kõigist piiridest üle. Sa oled ka korstnapühkija pääle armu-kade. Ma kinnitan sulle, kui veel kord sarnane näitus kordab, siis ei jää ma mingi palve pääle enam siia. . . Müüd annan ma sulle andeks. . . Palu ka weana käest andeks, ja teotafid teda wäga. . . Andke talle andeks Meks.

Al e k s: Jääge rahule Maria, ma tunnen Pauli wäga hästi. . .

Paul: (Mariale) Sa mu südame ingel! — Ma olen rõõmu pärast walmis kõik tegema. . . Ma laulaks kufte ja katutaks kana wiisi. . . Toora, sa tahad mehele minna? Tootfile?

Toora: Jah herra, wäga tahaksin. . .

Paul: Mina. . . Ma olen isamehets. Pulmad teen oma kulul. Ja ka kaasawara annan ma sulle. . .

Toora: Herra, ma suudlen teie jalgu.
(langeb maha.)

Toots: Mina ka! (langeb maha et jalgu suuteledda)

Paul: Douste üles. (Toorale) Sina waata, ära peta teda, ja ära hakka teistega „libistama“.

Toora: Mis te' mõtlete herra, kudas oletks see wõimalik.

Paul: (Tootfile) Uga fina, ära ole armufade. .

Toots: Ah, herra olge mureta, egas ma looll ei ole.

Paul: Kõigile wõinad patud juhtuda.
Toora, mine too weini! (Toora ja Toots ära, warsti

weini ja klaasidrga tagast) Aleks ma olen väga süüdi
sinu ees. . . Ma mõlgnen palju sulle. . . Ma
teen hää meelega kõik mis võin sinu kasuks.

Aleks: Kas tead, Paul, täna astub üks
minu tuttav lauljanna üles, kellele ma lillekimbu
mõlgnen, aga mul ei ole — kas tead. . .

Paul: Raha. — Ole nii hää, ole nii hää. .
(annab oma rahakoti) Võta palju aga kulub.

Aleks: (võtab kotist raha) Nõnda pea kui oma
abitarvitajate käest kätte saan, annan ära. . .

Paul: Pole tarvis mõeldagi. . . ja kur-
vastaksid mind sellega! Võta ometi rohkem (ei taha
kotti tagasi võtta, viimaks võtab ometi.)

Maria: Ka meie oleme teie abitarvitajad.
Teie lepitaksite meid ära. . .

Aleks: Ah siis selle eest?

Paul: (karule) Aga mis teie seisate, kui
mürg kama siin. . .

Karu: Ah soo. — — Jah, jah! . . .
Siis muud kui jällenägemiseni! (kumardab, näpstab oma
mütk ja lipstab wälja.)

13. etteaste.

Endised — (ilma Karuta). Teener
(ukse taga.)

Teener: (klopib ukse taga.)

Toora: (avab ukse, üle ukse wälja) Noh, mis on?

T e e n r i : (hüäl wäljast) Ütle herrale, et reisi
kast on pakitud.

P a u l : (astub ukse juure, wälja) On hästi pakitud,
kõwasti?

T e e n r i : (hüäl) Hästi ja kõwasti. Võib
kas teise ilma otša sõita. . .

P a u l : See on hää. . . Siis mine ja paki
jälle wälja ma ei sõida mitte. (keerab ümber, wõtab
Tootfi kätte kandiku püüft klaasi, lööb teistega, kelledel juba kües on,
kokku ja joob.)

Lõpp.

E $\frac{8-R}{230}$

